

Aidhm 4 – Pionós a Ghearradh i leith Iompar Míchuí i dtaca le Cuideachtaí Dócmhainneacha

Réamhrá

Baineann damáiste tráchtála do chreidiúnaithe agus do pháirtithe leasmhara eile i gcuideachtaí dócmhainneacha nuair nach n-íoctar as earraí agus seirbhísí. Ó tharla gur cás leis an bpobal gurb é cúis le roinnt cásanna de loiceadh corparáideach stiúrthóirí ag gníomhú go mí-mhacánta agus go mífhreagrach agus ó tharla nach raibh pionós á ghearradh i leith iompair den sórt sin nuair a tharla sé san am atá caite, bunaíodh OSFC le cuideachtaí dócmhainneacha a riaradh. Is í cuspóir atá ag OSFC agus í i mbun gnímh cosc a chur le gníomhaíocht neamhscrupallach agus iompar gnó eiticíúil agus freagrach a spreagadh nuair a bhíonn deacracht tromchúiseach i saol na cuideachta.

Ba í an bhliain 2004 an dara bliain iomlán de chur i bhfeidhm an córas sainordaitheach tuairiscithe le haghaidh leachtaitheoirí atá leagtha síos in alt 56 den Acht um Fhorfheidhmiú Dlí Cuideachtaí, 2001. Tugadh isteach an creat freagrachta sin faoi mhaoirseacht an OSFC agus na hArd-Chúirte le caighdeán iompair chorparáidigh a ardú, le riosca creidiúnaithe a laghdú agus le cosc a chur le míchleachtas i gcomhshaol an mhargaidh.

San iomlán fuarthas nó breathnaíodh i ndiaidh 1,309 (947 sa bhliain 2003) tuarascálacha leachtaitheoirí i rith na bliana i ndáil le cuideachtaí dócmhainneacha. Díobh siúd ba thuarascálacha tosaigh²² 623 (821 sa bhliain 2003) agus maidir leis na 686 chinn eile (126 sa bhliain 2003) ba thuarascálacha breise²³ nó deiridh²⁴ iad faoi leachtuithe cuideachtaí.

22 Is é atá sa tuarascáil tosaigh an chéad tuarascáil a fuarthas ón lechtaitheoir taobh istigh de sé mhí ón uair a ainmníodh é agus i bhformhór na gcásanna is ar an tuarascáil sin a bhíonn an cinneadh bunaithe faoiseamh a thabhairt nó gan a thabhairt. I roinnt cásanna tugtar 'faoiseamh ag an am seo' lena dhéanamh níos éasca don lechtaitheoir tuilleadh fiosrúcháin a dhéanamh.

23 Faightear tuarascáil bhreise ón lechtaitheoir de ghnáth tar éis sé mhí sa gcás gur tugadh 'faoiseamh ag an am seo' agus 12 mhí ina dhiaidh sin má tá cinneadh déanta faoiseamh a thabhairt nó gan a thabhairt. Ar an mbealach sin déanann an OSFC faireacháin ar dhul chun cinn lechtú dócmhainneach. Ós rud é gur ar an tuarascáil tosaigh a bheadh an cinneadh is tábhachtaí bunaithe an gcuirfeair ar

Eisíodh cinntí i gcás 1,084 thuarascáil (630 sa bhliain 2003) agus díobh siúd ba thuarascálacha tosaigh ó lechtaitheoirí 529 acu (560 sa bhliain 2003), ba thuarascálacha breise 268, agus ba thuarascálacha deiridh 287. Theastaigh obair mór ón Oifig a raibh roinnt mhaith de na baill foirne páirteach inti chun an oiread sin de thuarascálacha a mheasúnú roimh an dáta deiridh reachtúil forordaithe. Roinnt mhaith de na 225 tuarascálacha atá fágtha (317 sa bhliain 2003) fuarthas sa ráithe deireanach den bhliain 2004 iad agus deimhneofar sa bhliain 2005 iad.

Nuair a dhéantar scrúdú ar na tuarascálacha sin maidir le hiompar stiúrthóirí déanann an OSFC cinnte go ndéileáiltear mar is cuí leis an gcás a bhfuil amhras i leith calaíse nó mí-iompair. Ainneoin an chuspóra sin bhí an Oifig ag iarraidh a chinntiú nach gcuirfí bac leis an spiorad fiontrach trí pionós a ghearradh gan gá ar dhaoine a thaispeáin go soiléir go raibh siad ionraic agus freagrach ag stiúradh cuideachtaí a loic, cé gur chaill daoine maoin de bharr an loicthe.

Treochtaí Lechtaithe

Taispeánann an tábla seo a leanas líon na leachtuithe a cuireadh in iúl don Oifig um Chlárú Cuideachtaí thar thréimhse na cúig bliana seo caite.

Leachtuithe	2000	2001	2002	2003	2004
Creidiúnaithe	324	415	378	369	268
Cúirt	12	24	34	31	36
Baill	581	589	720	942	795
Iomlán	917	1,028	1,132	1,342	1,109

278 líon na leachtuithe creidiúnaí deonacha sa bhliain 2004, figiúr a thaispeánann laghdú leanúnach i líon na gcuideachtaí dócmhainneacha den sórt sin a rinneadh leachtú orthu i gcomórtas leis na blianta a chuaigh roimhe. Mar sin féin is meá cothrom atá ann arís nuair a chuirtear ar an taobh eile líon na gcuideachtaí sócmhainneacha a ndearnadh leachtú orthu le blianta beaga anuas. Is cúis áthais áfach don OSFC go bhfuil

cheal an oibleagáid atá ar an lechtaitheoir cás Cúirte a thabhairt chun srianta a fháil, bainfidh formhór na gcinneadh sna tuarascálacha breise le 'faoiseamh.' An t-aon eisceacht is ea nuair a tugadh 'faoiseamh ag an am seo' cheana féin lena dhéanamh níos éasca don lechtaitheoir tuilleadh fiosrúcháin a dhéanamh.

24 Faightear tuarascáil deiridh ón lechtaitheoir ceithre seachtainí roimh na cruinnithe deireanacha nó roimh an díscaoileadh deireanach más leachtú Cúirte an leachtú. Is é seo an cleachtas deireanach faireacháin don OSFC roimh díscaoileadh cuideachta dócmhainneach.

níos mó páirtithe leasmhara cuideachta ag fáil ar ais iomlán na bhfiacha atá fós gan íocaíocht.

Ábhar imní don OSFC dá mba rud é gurb é cúis leis an laghdú i líon na gcuideachtaí dócmhainneacha daoine ag iarraidh éalú ón ggreat freagrachta, agus beidh an Oifig ag coinneáil súil ghéar ar imeachtaí sa réimse sin go ceann i bhfad amach anseo. Is den riachtanas é go mbeadh sé mar chuspóir i gcónaí srianadh a chur ar aon chleasaíocht den chineál sin, le go gcaomhnófar an comhtháthú agus an chreidiúint maidir le coinníollacha i leith iompar corparáideach.

Anailís ar Chuideachtaí Dócmhainneacha de réir Earnála Eacnamúla

Soláthraíonn **Aguisín 4.1** anailís de réir Earnála Eacnamúla ar Chuideachtaí Dócmhainneacha faoi leachtú trí thagairtí a dhéanamh do na tuarascálacha is túisce a fuarthas ó leachtaitheoirí sa bhliain 2004. Bhí na hearnálacha tógála, déantúsaíochta, iompair, mórdhíol agus miondhíol suntasach i gcónaí i measc na gcuideachtaí faoi leachtú dócmhainneach. Ní raibh earnáil na teicneolaíochta chomh suntasach is a bhí sí sa bhliain 2003, rud a chuireann in iúl an feabhas atá tagtha ar choinníollacha san earnáil sin.

Aidhm 4.1: Leachtaitheoirí a Mhaoirsiú agus iad i mbun a nDualgas Cúí

Is ar na príomhfhórála seo a leanas in Achtanna na gCuideachta atá feidhmeanna maoirseachta an Stiúrthóra i leith leachtaitheoirí (agus i leith glacadóirí i gcúinsí áirithe) bunaithe:

- alt 56 den Acht um Fhorfheidhmiú Dlí Cuideachtaí, 2001 a éilíonn ar leachtaitheoir cuideachta dócmhainní tuairisc a thabhairt don Stiúrthóir faoi iompar stiúrthóirí na cuideachta agus, mura bhfaigheann sé fuascailt an Stiúrthóra ón éileamh, srianadh ar na stiúrthóirí uile a iarraidh ar an Ard-Chúirt;
- alt 57 d'Acht na bliana 2001 ina bhfuil sé dlite ar leachtaitheoir ar bith a chuid leabhar a thabhairt suas don Stiúrthóir le haghaidh scrúdaithe má iarrtar air ach cúis a bheith luaite. Tá cumhacht

den chineál céanna ag an Stiúrthóir i leith glacadóirí faoi alt 323A d'Acht na gCuideachtaí 1963 (a cuireadh isteach le halt 53 na bliana 2001);

- alt 58 d'Acht na bliana 2001 a éilíonn ar chomhlacht gairmiúil forordaithe tuairisc a chur chuig an Stiúrthóir sa gcás go bhfuil sé faighte amach aige nach bhfuil taifead cuí coinnithe ag ball dá chuid a bhí ag stiúradh leachtaithe nó glacadóireachta agus nuair a bhfuil cúis réasúnach le creidiúint go bhfuil cion indíotáilte déanta ag an té sin agus é i mbun an stiúrtha sin faoi théarmaí Achtanna na gCuideachta;
- alt 299 d'Acht na gCuideachtaí 1963 (arna leasú ag alt 51 d'Acht na bliana 2001) a chuireann oibleagáid ar leachtaitheoir cuideachta ar bith tuairisc a chur chuig an Stiúrthóir láithreach (agus chuig an Stiúrthóir Ionchúiseamh Poiblí) faoi aon duine a bhí ina oifigeach sa chuideachta san am atá thart nó atá anois nó faoi bhall ar bith den chuideachta a síleann an leachtaitheoir a bheith ciontach i gcion i leith na cuideachta, cion a bhfuil sé/sí faoi dhliteanas coiriúil ina leith.

Alt 56 d'Acht na bliana 2001 – Feidhmíocht Leachtaitheora

Is é cleachtas an OSFC na cuideachtaí faoi leachtú ar féidir gur ábhar oibleagáid tuairiscithe iad a ainmniú. Is éard atá le déanamh aici agus í ag tabhairt faoin tasc seo, eolas ábhartha ón Oifig um Chlárú Cuideachtaí a bhailiú agus faireachán a dhéanamh ar fhoilseacháin agus ar fhoinsí eolais eile a bhaineann le leachtuithe agus le hainmniú leachtaitheoirí. Le cinntiú go bhfaighfí na tuarascálacha in am, scríobh an OSFC chuig na leachtaitheoirí ábhartha uile sa bhliain 2004 ag tabhairt comhairle dóibh faoi na hoibleagáidí tuairiscithe a bhí orthu agus ag meabhrú dóibh mí amháin roimh ré an spriocdháta reachtúil a bhí ceaptha le haghaidh tuarascálacha faoi alt 56. Thaispeáin an ráta géilliúntais i leith tuarascálacha tosaigh leachtaitheoirí ardú ó 93% sa bhliain 2003 go 97% sa bhliain 2004, rud a fháiltítear leis. Tá na mionsonraí a bhaineann leis sin in **Aguisín 4.1.1**.

Lean an OSFC sa bhliain 2004 chomh maith ag eisiúint Fógraí Poiblí inar ainmníodh ar shuíomh idirlín OSFC na leachtaitheoirí tuairiscithe agus na cuideachtaí

dócmhainneacha²⁵ a bhí faoi réir an cheanglas tuarascála in alt 56. Is í an aidhm atá le fógraí chun dáta a chur amach go rialta, é a chur ar chumas páirtithe leasmhara aon chúis buartha i leith cuideachta dócmhainní sonraí a chur faoi bhráid an leachtaitheora agus na hOifige, sa chaoi is go gcuirfí na nithe ar chúis buartha iad san áireamh agus rialú dá dhéanamh cá mhéad a rachadh sé chun leasa leachtaitheora fuascailt a bheith aige ón oibleagáid reachtúil iarratas ar srianadh stiúrthóirí cuideachta a chur chuig an Ard-Chúirt.

Agus í ag feidhmiú faoi alt 56, lean an OSFC ag coinneáil súil mar ba ghá ar fheidhmíocht leachtaitheoirí féachaint an raibh siad ag comhlíonadh oibleagáidí dlí. Sa bhliain 2004 bhí ar an Oifig dul i mbun cumarsáide foirmeálta le leachtaitheoirí ar theip orthu tuarascálacha a chur isteach 81 uair (71 sa bhliain 2003) á chur ar a súile acu go raibh mainneachtain á dhéanamh acu maidir le hoibleagáidí tuairiscithe reachtúla. I dhá chás bhí ar an Stiúrthóir imeachtaí dlí a thionscnamh faoi alt 371 d'Acht na gCuideachtaí 1963 (arna leasú), ag a ndearnadh orduithe Cúirte i gcoinne na beirte. Tá na leachtaitheoirí a bhí i gceist ainmnithe in **Aguisín 3.3** den Tuarascáil.

Rinne an Stiúrthóir cumarsáid le leachtaitheoirí 52 uair sa bhliain 2004 ar an ábhar gur theip orthu é a chur in iúl don Oifig iarratais ar shrianadh a bheith déanta ach gan fhaoiseamh a bheith deonaithe. Go deireanach sa bhliain 2004, tugadh foláireamh foirmeálta do cheithre leachtaitheoir ag cur in iúl dóibh go dtionscnófaí imeachtaí dlí ina gcoinne dá leanfaidís ag déanamh mainneachtain maidir leis na hiarratais srianta is gá a chur isteach.

Bhí caighdeán sásúil den chuid is mó ar thuarascálacha leachtaitheoirí faoi alt 56 sa bhliain 2004. Déanfar athbhreithniú leanúnach ar shaincheisteanna a bheidh ag teacht in uachtar de bharr próiseas tuairiscithe alt 56 agus beidh freagrachtaí cuí á chur chun cinn againn le héifeacht sa réimse sin a fheabhsú.

Alt 57 d'Acht na bliana 2001

Sa bhliain 2004 ní dhearna an Stiúrthóir aon iarratas ar theacht ar leabhair leachtaitheoirí (trí sa bhliain 2003).

²⁵ Tá cóip den fhaisnéis seo a thugtar suas chun dáta go rialta ar fáil ag www.odce.ie/CourtDecisions/insolvency.asp

²⁶ Faoin Acht um Fhorfheidhmiú Dlí Cuideachtaí, 2001 (Alt 58) Rialacháin 2002 (S.I. 544 of 2002), tá na comhlachtaí gairmiúla forordaithe:

- Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn;
- Institiúid na gCuntasóirí Deimhnithe Poiblí in Éirinn;

Alt 58 d'Acht na bliana 2001

Ní dhearna na comhlachtaí gairmiúla forordaithe²⁶ aon tuarascáil sa bhliain 2004 ag caitheamh amhras ar leachtaitheoirí nó ar ghlacadóirí i leith iompar míchuí faoin alt seo. (Rinneadh tuarascáil amháin i leith leachtaitheora sa bhliain 2003.)

Alt 299 d'Acht na bliana 1963

Fuarthas dhá thuarascáil faoi alt 299 sa bhliain 2004 (ceann amháin sa bhliain 2003). Rinne an Oifig mionscrúdú ar gach tuarascáil dá leithéid ar an ábhar gur féidir go bhfuil dliteanas coiriúil á nochtadh iontu.

An Toradh atá ag Ordú Comhthiomsaithe ar an Oibleagáid Tuairiscithe

Sa bhliain 2004 rinne an Ard-Chúirt ar iarratas leachtaitheoir ordú comhthiomsaithe faoi alt 141 d'Acht na gCuideachtaí 1990 ag ordú go gcuirfí dhá chuideachta faoi leachtú díreach mar a dhéanfaí dá mba chuideachta amháin a bhí ann. D'iarr an leachtaitheoir chomhairle ar an Oifig seo an tuarascáil amháin nó dhá tuarascáil a theastaigh faoi alt 56. Cinntíodh nár theastaigh ach tuarascáil amháin ós rud é go raibh an leachtaitheoir céanna ag an dá chuideachta agus ag cuimhneamh ar théarmaí an ordú Cúirte.

Eurofood IFSC Teoranta (Faoi Leachtú Deonach)

Tá aighneas dlí ar siúl leis na Cúirteanna Iodálacha de bharr chinneadh na hArd-Chúirte a dlínse a dhearbhu chun an chuideachta seo a leachtú. D'iarr an Chúirt Uachtarach rialacháin tosaigh ar an European Court of Justice maidir le roinnt shaincheisteanna a bheadh impleachtaí nach beag acu ar dhlí dócmhainneachta na hÉireann agus na hEorpach. Bhí an Stiúrthóir rannpháirteach sa bhliain 2004 sna himeachtaí Ard-Chúirte agus Cúirt Uachtaraí agus tá Tuairimí Scríofa cláraithe aige leis an European Court of Justice. Tá achoimre déanta de na saincheisteanna a bhaineann leis an gcás sin i **Léiriú 4.1**.

- the Association of Chartered Certified Accountants;
- the Institute of Incorporated Public Accountants Ltd;
- Cumann Dlí na hÉireann;
- the Institute of Taxation in Ireland;
- the Chartered Institute of Management Accountants.

Aidhm 4.2: Measúnú ar Iompar Stiúrthóirí i gCúinsí Leachtaithe Dócmhainnigh

Tá an Stiúrthóir ag breathnú i ndiaidh leachtaitheoirí a fhuascailt ón oibleagáid reachtúil atá orthu iarratas ar shrianadh stiúrthóra a chur chuig an Ard-Chúirt má dhéanann an leachtaitheoir ráiteas soiléir gan athbhrí sa tuarascáil faoi alt 56 gur thaispeáin an Stiúrthóir gur gníomhaigh sé nó sí go macánta agus go freagrach maidir le stiúradh cúrsaí na cuideachta. Bheadh súil leis go gcuirfeadh an leachtaitheoir sonraí ar fáil sa tuarascáil faoi na nithe a thugann tacaíocht leis an tuairim sin agus le tuairim ar bith eile a chuirfeadh sé in iúl.

Cinntí Faoisimh OSFC

Mar a cuireadh in iúl in **Aguisín 4.1.1**, chinntigh an OSFC 1,084 thuarascáil leachtaitheora san iomlán sa bhliain 2004; tuarascálacha tosaigh a bhí i 529 acu. Seo a leanas na cineálacha cinntí sna 529 gcásanna sin sa bhliain 2004 (i gcomórtas leis an mbliain 2003)(féach thall):

Léiriú 4.1: An Tábhacht atá ag Leachtú Eurofood IFSC Ltd. do Dhlí Dócmhainneachta na hÉireann agus na hEorpach (Faoi Leachtú Deonach)

Ag deireadh na bliana 2003, d'fhulaing an grúpa bia ilnáisiúnta ollmhór Parmalat géarchéim airgeadais maidir le cuideachtaí áirithe dá chuid. Fochuideachta den ghrúpa ba ea an chuideachta Éireannach Eurofood IFSC Ltd. (“Eurofood”). An obair ba thábhachtaí a rinne an chuideachta sin ón uair ar corpraíodh í sa bhliain 1997 ba ea áiseanna airgeadais a chur ar fáil do chuideachtaí eile an ghrúpa.

Ag leanúint as sin eisíodh sraith chinntí dlí sna Cúirteanna Éireannacha agus Iodálacha a bhí ag teacht salach ar a chéile; bhí impleachtaí ag na cinntí sin ar mhíniú EU Regulation on Cross-Border Insolvency Proceedings²⁷ a raibh ina dhlí ar fud an AE ó 31 Bealtaine 2002, viz:

- an 27 Eanáir 2004, d’ainmnigh an Ard-Chúirt leachtaitheoir sealadach do Eurofood faoi Acht na gCuideachtaí;
- an 20 Feabhra cuireadh Eurofood faoi “riarachán urghnách” faoi dhlí na hIodáile ar chosúil é de réir an OSFC le examinership faoi dhlí na hÉireann;
- an 23 Márta, chinntigh an Ard-Chúirt gur chóir go mbeadh tús áite ag dlí na hÉireann agus dhearbhaigh an t-ainmniúchán leachtaitheora do Eurofood.

In achomharc a rinneadh i leith chinneadh na hArd-Chúirte, chinntigh an Chúirt Uachtarach go gcaithfeadh sí réamhbhreitheanna a fháil ón European Court of Justice faoi shaincheisteanna an Dlí Eorpaigh sa chaoi is go mbeadh sí in ann an bhreith dheiridh a dhéanamh.

Bhí an Stiúrthóir rannpháirteach sna himeachtaí Ard-Chúirte agus Cúirte Uachtaraí agus tá sé ar na páirtí a chláraigh Tuairimí Scríofa leis an European Court of Justice. Cé go mb’fhearr an tuiscint a bheadh ag duine ar dheacrachtaí na dlíthíochta trí bhreathnú ar bhreitheanna Chúirteanna na hÉireann, is iad na saincheisteanna is tábhachtaí don Stiúrthóir:²⁸

- an oiread agus is féidir an crann a thitim ar Bhallstáit eile den AE foirceannadh a dhéanamh faoi dhlíthe agus faoi struchtúir rialaitheach an Bhallstáit sin ar chuideachta arb í tír na hÉireann de réir dealramh “lárionad a leasa phríomha” agus
- breathnú ar na cúinsí ina bhfuil sé ceadaithe faoin Rialachán AE do chúirt i mBallstát amháin gan imeachtaí dócmhainneacha a aithint a cuireadh tús leo i mBallstát eile; bheadh torthaí an aitheantais sin i gcoinne polasaí poiblí an Bhallstáit eile agus go háirithe i gcoinne prionsabail bhunúsacha dá chuid nó i gcoinne cearta agus saoirse atá ag an duine sa mBallstát eile faoin mbunreacht.

Tá na saincheisteanna casta agus nua agus is féidir go mbeidh impleachtaí acu ar an tuiscint dlíthiúil atá againn faoi láthair ar thoradh clárú cuideachtaí in Éirinn agus i mBallstáit eile an AE. Ceaptar gur dóigh go mbeifear ag déileáil leis an gcás trí éisteacht béil san European Court of Justice ach de bharr mhéid mór na gcásanna ar feitheamh os comhair na Cúirte níl aon dáta socraithe le haghaidh na héisteachta go fóill.

²⁷ Council Regulation (EC) No 1346/2002 of 29 May 2000 on insolvency proceedings.

²⁸ Féach www.odce.ie/court/insolvency.asp le haghaidh cóipeanna de bhreitheanna na hArd-Chúirte agus na Cúirte Uachtaraí.

An Cineál Cinnte	2003	%	2004	%
Faoiseamh Iomlán ²⁹	294	53%	357	67%
Gan Fhaoiseamh ³⁰	199	36%	93	18%
Faoiseamh ag an tráth seo ³¹	34	6%	53	10%
Páirtfhaoiseamh ³²	25	4%	21	4%
Cinntí eile	8	1%	5	1%
Iomlán	560	100%	529	100%

In **Aguisín 4.2.1** agus **4.2.2** faoi seach tá liostaí iomlána de na cuideachtaí a deonaíodh faoiseamh iomlán nó faoiseamh ag an tráth seo dóibh sa bhliain 2004

Tá an méadú ar chinntí “faoiseamh iomlán” na hOifige agus an laghdú ar an dóigh céanna ar mhéid na gcásanna “gan fhaoiseamh” le cur i leith iompar níos freagraí stiúrthóirí cuideachtaí dócmhainneacha inar tharla an dócmhainneacht le gairid agus i leith taithí níos fairsinge ag leachtaitheoirí agus ag an OSFC ar an gcaighdeán iompair atá á chur i bhfeidhm ag an Ard-Chúirt chun teacht ar chinneadh faoina bhfuil i gceist le hiompar macánta agus freagrach stiúrthóirí. Is éard atá suntasach gur sa bhliain 2003 bhí imeachtaí dlí a bhain le srianadh á thionscnamh i gcoinne stiúrthóirí uile i gceann as gach trí chinn de na cuideachtaí dócmhainneacha sin. Sa bhliain 2004 bhí na figiúirí íslithe go dtí a leath .i. go dtí ceann as gach sé chuideachta nó mar sin. Cuireann an feabhas sin in iúl go bhfuil na stiúrthóirí ag tabhairt níos mó aire don dualgas i leith creidiúnaithe agus páirtithe leasmhara eile de bharr thionchar an córas tuairiscithe.

Ní hionann cinntí “gan fhaoiseamh” nó cinntí “páirtfhaoiseamh” de chuid an OSFC agus cinneadh i leith macántachta nó freagrachta na stiúrthóirí lena mbaineann agus níor chóir go mbainfí a leithéid sin de thátal nó de chiall astu. Is faoin Ard-Chúirt (tar éis di

²⁹ Deonaíodh faoiseamh iomlán i gcásanna ina raibh an OSFC sásta, ar bhonn eolais a fuarthas ón leachtaitheoir nó ar bhealach eile gur thaispeáin stiúrthóirí uile na cuideachta dócmhainní ar mhodh sásúil gur ghníomhaigh siad go macánta agus go freagrach agus iad ag stiúradh cúrsaí na cuideachta.

³⁰ Níor deonaíodh faoiseamh i gcásanna ina raibh an OSFC sásta ar bhonn eolais a fuarthas ón leachtaitheoir nó ar bhealach eile, nár thaispeáin aon duine de stiúrthóirí uile na cuideachta dócmhainní ar mhodh sásúil gur ghníomhaigh siad go macánta agus go freagrach agus iad ag stiúradh cúrsaí na cuideachta.

³¹ Deonaíodh ‘faoiseamh ag an tráth seo’ i gcásanna ina raibh an OSFC sásta gur theastaigh tuilleadh ama ón leachtaitheoir chun na cúisí a thionscan forléasadh na cuideachta a fhiosrú. Dlíonn an OSFC ar leachtaitheoirí den chineál sin an dara tuarascáil a chur isteach; déantar cinneadh nua faoi fhaoiseamh ina dhiaidh sin.

éisteacht le fianaise an leachtaitheora agus le mínithe stiúrthóirí na cuideachta) cinneadh a dhéanamh faoinar gá srianadh a dhearbhu i gcás stiúrthóir cuideachta sonraí ar bith.

Lorg Cinntí Cúirte faoi Iarratais Srianta a Leanúint

Nuair a cinntíonn an OSFC gan fhaoiseamh a dheonú, is ansin a bhfuil oibleagáid dlí ar leachtaitheora tús a chur le himeachtaí dlí le srianadh a bhaint amach dearbhaithe. Ba é an toradh a bhí ar chinntí an OSFC i leith faoisimh sa bhliain 2004 go raibh ar 200 stiúrthóir cuideachta (i gcomórtas le 500 sa bhliain 2003) teacht os comhair na Cúirte mar gheall ar an stiúradh a rinne siad ar chuideachta dócmhainneach. Ó tharla nach bhfuil an Stiúrthóir ina Pháirtí Fógra le haghaidh iarratais srianta leachtaitheora, b’fhéidir go dtógfadh sé roinnt ama sula bhfaigheadh an OSFC faisnéis chinnte faoi theacht chun críche na n-imeachtaí Cúirte agus faoin toradh a bhí ar na himeachtaí sin. Chun críche na tuarascála seo rinne an Oifig iarracht, trí idir fhógraí Cúirte chuig an OCC (áit inar dearbhaíodh orduithe srianta) agus aiseolas ó leachtaitheoirí (go sonrach sna cásanna nár gearradh aon srianadh) chun athbhreithniú tosaigh a dhéanamh a chuirfeadh líon na sriantaí Cúirte i gcomparáid le cinntí an OSFC i leith faoisimh.

Sa bhliain 2004 rinne an Ard-Chúirt cinneadh i 141 chás ina ndearna OSFC cinneadh roimhe sin gan fhaoiseamh nó páirtfhaoiseamh a dheonú; bhí na cásanna a bhí fágtha ar lár ar feitheamh sa Chúirt nó gan bheith tionscanta. Maidir leis an 141 chás ar éisteacht leo chuir an Ard-Chúirt srianadh ar dhuine amháin nó níos mó de na stiúrthóirí i 109 gcásanna .i. 77% den iomlán. Ní dhearnadh aon orduithe srianta i leith an 32 chás a bhí fanta .i. 23% den iomlán. I dtéarmaí stiúrthóirí faoi leith cuireadh ordú srianta ar 198 stiúrthóirí³³ (69% den iomlán) agus dícháilíodh stiúrthóirí amháin. Ní dhearnadh ordú srianta i leith 87 stiúrthóirí .i. 31% den iomlán.

³² Deonaíodh páirtfhaoiseamh i gcúisí ina raibh an OSFC sásta ar bhonn eolais a fuarthas ón leachtaitheoir nó ar bhealach eile, gur thaispeáin roinnt de stiúrthóirí na cuideachta dócmhainní ach nár thaispeánadar uile, ar mhodh sásúil, gur ghníomhaigh siad go macánta agus go freagrach agus iad ag stiúradh cúrsaí na cuideachta.

³³ Nuair atá srianadh ar dhuine, níl sé ceadaithe don té sin gníomhú mar stiúrthóir cuideachta ar feadh tréimhse chúig bliana ina dhiaidh sin ach amháin sa gcás go dtagann an chuideachta sin le ceanglais iosta caipitlithe. I gcás cuideachta príobháideach teastaíonn scairchaipiteal glaoite iosta de €63,487. I gcás cuideachta poiblí teoranta is é €317,435 an figiúr comhfhreagrach. Chomh maith leis sin ní mór go n-íocfaí as an scairchaipiteal glaoite go hiomlán in airgeadh tirim. Ceadaíonn srianadh do dhaoine aonarachas leas a bhaint as dliteanas teoranta go leanúnach. Má sháraíonn duine srianta coinníollacha caipitlithe áfach, d’fhéadfaí an té sin a chiontú as cion indiotáilte, fineáil a ghearradh air/ uirthi agus é/ a dhícháilíú ar feadh cúig bliana.

Cúis suntais gur de bharr na hoibleagáide ar leachtaitheoirí sonraithe in alt 56 den Acht um Fhorfheidhmiú Dlí Cuideachtaí, 2001 a cuireadh ordú srianta ar 198 de na 217 ndaoine a chuir an Ard-Chúirt srianadh orthu sa bhliain 2004. I gcás 19 n-orduithe srianta nach raibh baint acu le próiseas ailt 56 d'eascair dhá cheann acu as caingne forfheidhmithe OSFC ar leith. Ciallaíonn sin nach raibh aon bhaint ag OSFC le hordú srianta a gearradh ar 17 ndaoine i gcaitheamh na bliana 2004.

Rianaíonn **Aguisín 4.2.3** agus **4.2.4** den Tuarascáil seo, i ndáil le himeachtaí srianta a tugadh chun críche san Ard-Chúirt sa bhliain 2004, an toradh a bhí ar chásanna ina ndearnadh orduithe srianta agus ar chásanna nach ndearnadh orduithe srianta faoi seach. Sa Chlár de Dhaoine Srianta atá coinnithe san Oifig um Chlárú Cuideachtaí tá sé taifeadta go raibh 479

stiúrthóirí srianta ag deireadh na bliana 2004. Tá liosta na daoine atá srianta i láthair na huair ar fáil ina iomláine ón Oifig um Chlárú Cuideachtaí nó ón suíomh idirlín ag www.cro.ie

Bhain dhá chinn de na saincheisteanna a tháinig os comhair na hArd-Chúirte sa bhliain 2004 le:

- idirbhearta cuideachta/stiúrthóir agus dualgais stiúrthóirí agus
- na freagrachtaí atá ar stiúrthóirí feidhmeacha agus neamhfheidhmeacha faoi seach i gcúinsí dócmhainneacha.

Cuireann **Léiriú 4.2.1** agus **4.2.2** eolas úsáideach ar fáil faoi chur chuige na hArd-Chúirte sna cúinsí sin.

Léiriú 4.2.1: Idirbhearta Cuideachta/Stiúrthóra mar atá siad pléite i Re XNET Information Systems Ltd. (faoi leachtú deonach) *Stafford v Higgins & Others*³⁴

Rinneadh ordú srianta i leith beirt stiúrthóir cuideachta a fuair iasachtaí sócmhainní cuideachta chun ceannachán sócmhainní a athairgeadú, sócmhainní a mbainfeadh an chuideachta úsáid astu. Ina breith sa gcás seo thug an Ard-Chúirt chun suntais:

- gur aonáin dlíthiúla faoi leith de réir an dlí an chuideachta agus stiúrthóirí na cuideachta;
- go gcaithfidh stiúrthóirí a leas i gconarthaí a nochtadh;
- go bhfuil an cinneadh faoi mhífhreagracht neamhspleách ar mhí-ionrachas nó ar dhrochspreagadh;
- go bhféadfadh iasachtaí sócmhainní cuideachta alt 31 d'Acht na gCuideachtaí 1990 a shárú.

Go sonrach ba é ráiteas na Cúirte:

“Tá an chonclúid tarraingthe agam nach féidir glacadh leis gur féidir breathnú ar stiúrthóirí cuideachta, fiú iadsan nach nglacann le comhairle dlí sonrach, mar dhaoine atá ag gníomhú go freagrach nuair a dhéanann siad idirbhearta suntasacha airgeadais, ar idirbhearta iad go bunúsach idir iad féin agus an chuideachta, gan na nithe sin a chur faoi bhráid stiúrthóirí eile agus gan aontú an bhoird a fháil.

Ní mór go meastar gach stiúrthóir a bheith eolach faoin

difríocht idir an gcuideachta mar phearsa ar leith faoin dlí agus iad féin mar dhuine aonarach. De bhreis ní mór go meastar go bhfuil stiúrthóirí feasach faoi na hoibleagáidí atá orthu ní hamháin i leith na Cuideachta agus na scairshealbhóirí ach i leith na gcreidiúnaithe agus daoine eile a bhíonn ag plé leis an gcuideachta. De bhreis air sin ní mór go nglacfar leis, ar bhealach ginearálta ar a laghad, go bhfuil stiúrthóirí eolach ar na hoibleagáidí sonraithe in Acht na gCuideachtaí. Forálann alt 194 d'Acht na gCuideachtaí 1963:

‘(1) Beidh sé de dhualgas ar stiúrthóir cuideachta a bhfuil leas aige ar dhóigh amháin nó ar dhóigh eile, go díreach nó go neamhdhíreach, i gconradh, nó i gconradh atá beartaithe, leis an gcuideachta, a dhearbhú cad é an leas é ag cruinniú de stiúrthóirí na cuideachta.’

An oibleagáid nocht sin a thugann le fios do stiúrthóirí go bhféadfadh coimhlínt leasa a bheith ann ba chóir go mbreathnófaí uirthi mar phrionsabal maith rialacháin agus mar ionracas tráchtála folláin agus caighdeán cuí mar le cúrsaí tráchtála. Tá bord stiúrthóirí na cuideachta freagrach as bainistiú chúrsaí na cuideachta. Feictear dom, neamhspleách ar aon cheanglas reachtach sonrach, go gcaithfidh duine atá ina stiúrthóir ar chuideachta má tá sé i gceist aige conradh a dhéanamh leis an gcuideachta a bheith feasach faoi go gcaithfidh sé/sí é a chur in iúl do bhord iomlán na cuideachta go bhfuil suim aige/aici sa chonradh agus aontú an bhoird a iarraidh maidir leis an gconradh.”

³⁴ [2004] IEHC 82 (6 May 2004) Finlay Geoghegan J.

Lorg Stiúrtóirí ag iarraidh Faoiseamh ó Srianadh a Leanúint

Ceadaíonn alt 152 d'Acht na gCuideachta 1990 do stiúrtóir atá srianta, faoiseamh a iarraidh taobh istigh de 12 mhí ón uair ar cuireadh srianadh air go hiomlán nó go páirteach. Caithfear an t-iarratas sin a chur in iúl do leachtaitheoir na cuideachta a tharraing an srianadh ar an stiúrtóir srianta. Sa bhliain 2004 d'iarr roinnt daoine srianta faoiseamh gan aon iarracht déanta acu cloí le coinníollacha an tsrianta. Nuair a chuir an Oifig seo in iúl go mbeimis ag cur i gcoinne an iarratais, tarraingíodh siar é agus anois tá an OSFC ag meas ar chóir na daoine atá i gceist a ionchúiseamh as ucht a mainneachtain. Ar ndóigh coinneoidimid súil ar chásanna den tsórt sin, le déanamh cinnte go mbeidh iarratais faoisimh i leith srianta (agus dícháilithe) go hiomlán dleathach san Ard-Chúirt.

Lorg Stiúrtóirí nach bhfuil ag cloí le Coinníollacha Srianta a Leanúint

Mar a cuireadh in iúl níos luaithe faoi Aidhm 3 dhearbhaigh imscrúduithe OSFC go bhfuil líon áirithe daoine srianta ag sárú an cheanglais reachtúil agus ag deireadh na bliana bhaineamar an chéad chiontú agus dícháiliú amach i leith stiúrtóir srianta ar an ábhar gur lean sé ag obair mar stiúrtóir nó mar rúnaí i gcuideachta nár ghéill le ceanglais chaipitlithe. Bhí dhá ionchúiseamh breise dá leithéid fós ar siúl ag deireadh na bliana.

Léiriú 4.2.2 : Dualgais Stiúrtóirí Feidhmeannacha agus Neamhfheidhmeannacha mar atá sé pléite i Re RMF (Ireland) Limited (faoi leachtú deonach) Kavanagh v. Riedler & Others³⁵

Ag tabhairt aghaidh ar dhualgais stiúrtóirí feidhmeannacha agus stiúrtóirí neamhfheidhmeannacha (SNanna) sa gcás seo chuir an Ard-Chúirt in iúl fiú mura bhfuil an t-idirdhealú aitheanta agus ráite amach in Achtanna na gCuideachtaí gur rud seanbhunaithe é sa saol tráchtála. Bhí ar an Ard-Chúirt mar sin an t-idirdhealú a aithint agus machnamh á dhéanamh aici an ag gníomhú go freagrach a bhí duine nuair a bhí sé ag gníomhú mar stiúrtóir cuideachta.

Dár leis an gCúirt ba é an chéad phromhadh agus machnamh á dhéanamh faoi fhreagracht (SN), iompar an té atá i gceist a chur “i gcomhthéacs aon aontú sonrath nó cúis” ar ainmníodh é/í, go háirithe más ar mhaithe leis an saineolas a thabharfadh sé/sí leis go dtí an bhord a ainmníodh é/í. Mar sin más mar SN comhairleach atá an duine ainmnithe agus gan aon fheidhm bhainistíochta aige/aici ní bheidh an Chúirt ag machnamh ach ar na feidhmeanna sin den SN a thagann leis an ról sin.

Ar a shon sin amháin áfach go bhfuil duine ainmnithe as ucht an tsaineolais a thugann sé leis ní bheidh éalú aige ón bhfreagracht mar -

“Tá dualgais dlite ar gach stiúrtóir i leith na cuideachta

- (i) go mbeadh sé eolach ar chúrsaí na cuideachta agus
- (ii) go mbeadh sé páirteach i maoirseacht agus

stiúradh chúrsaí na cuideachta in éindí lena chomhstiúrtóirí.”³⁶

Cé go n-aithníonn an Chúirt gur féidir leis na stiúrtóirí mar aonad feidhmeanna áirithe a tharligean d’fheidhmeannaigh agus don bhainistíocht “ní chiallaíonn tarlúigean dá leithéid go bhfuil stiúrtóirí saor ón oibleagáid mhaoirseachta deiridh.”

Dúirt an Chúirt freisin go bhfuil sé dlite ar SN gníomhú nuair is gá agus gach a dteastaíonn a dhéanamh a dhéanamh chun an cheist a réiteach:

“Agus machnamh á dhéanamh faoi ar ghníomhaigh stiúrtóirí neamhfheidhmeannach go freagrach chun críche alt 150 d’Acht na bliana 1990 feictear dom gur chóir go n-aithneodh na cúirteanna go bhfuil stiúrtóirí neamhfheidhmeannach den chuid is mó i dteideal muinín a chur in eolas curtha ar fáil ag a chomhghleacaithe .i. stiúrtóirí feidhmeannacha agus a bheith muiníneach go gcomhlíonadh stiúrtóirí feidhmeannacha na feidhmeanna is dual d’fheidhmeannach nó do bhainisteoir. D’fhéadfadh cúisí fíorasacha a bheith ann a d’fhógródh do stiúrtóirí neamhfheidhmeannach nach féidir leis muinín a bheith aige níos mó san eolas a chuirtear ar fáil nó nach féidir bheith muiníneach go bhfuil dualgais feidhmeannacha á chomhlíonadh mar is cuí agus go dteastaíonn beart breise uaidh nó uaidi de bharr na gcúisí sin.”³⁷

35 [2004] IEHC 334 (27 May 2004).

37 Folínte ar mhaithe le béim

36 Uimhreacha ar mhaithe le béim

Aidhm 4.3: Pionós a Ghearradh i leith Iompar Calaoiseach nó Maslach

Cuideachtaí Dócmhainneacha Neamhleachtaithe

Is eol don Stiúrtóir go mb'fhéidir go dtiocfaidh cathú ar stiúrtóirí éirí as trádáil gan leachtú foirmeálta sa chaoi is go n-éalóidís ón bhfreagracht atá orthu i leith creidiúnaithe na cuideachta agus i leith páirtithe leasmhara eile agus sa chaoi is go dtiocfaidís slán ón srianadh a tharraingeoidís orthu féin i gcás leachtaithe. Taispeánann na torthaí laghdú i líon na stiúrtóirí a ndeachaigh os comhair na hArd-Chúirte sa bhliain 2004, rud a chiallaíonn nach aon chúis inní próiseas ailt 56 do stiúrtóirí cuideachta sa gcás go raibh siad á n-iompar féin go macánta agus go freagrach agus iad ag stiúradh na cuideachta dócmhainní agus gur chomhoibrigh siad go huile is go hiomlán leis an leachtaitheoir agus é/í i mbun a d(h)ualgas.

Tar éis di iompar i réimse na leachtuithe a fheabhsú dhírigh an Oifig a haird sa bhliain 2004 ar chásanna a bhain lehiomparstiúrtóirícuideachtaídócmhainneacha áirithe nach bhfuil faoi leachtú. Ar mhaithe le cothromas ba mhaith leis an OSFC go mbeadh an araíonacht céanna maidir le dea-iompar ag feidhmiú i gcuideachtaí dócmhainneacha uile ní hamháin na cinn atá curtha faoi leachtú. Ba chóir foirceannadh dea-riartha cuideachtaí dócmhainneacha a bheith mar ghnáthchleachtas i gcás dócmhainneachta seachas tréigean na cuideachta agus a cuid chreidiúnaithe.

Is eol don OSFC go bhfuil stiúrtóirí áirithe ag éalú ó bheith freagrach as a gcuid gníomhartha agus faillíocha, más de thimpiste nó d'aon turas é trí gan cuideachtaí dá gcuid a chur faoi leachtú. Tar éis dóibh éirí as an trádáil is éard a tharlaíonn de ghnáth go díscailteann Cláraitheoir na gCuideachtaí na cuideachtaí sin ar an ábhar gur theip orthu tuairisceáin bhliantúla a chlárú. Forálann an dlí anois go mbeidh stiúrtóirí chuideachtaí dócmhainneacha díscailte i mbaol a ndícháilithe³⁸.

Is mó de ghnáth go mbíonn iarmhairtí pearsanta do stiúrtóirí a ghníomhaigh go neamhfhreagrach i gcás dícháilithe ná mar a bhíonn i gcás srianta a tharraing leachtú cuideachta dócmhainní orthu. Tá ainmneacha na ndaoine idir iad atá dícháilithe agus iad atá srianta

ar fáil ar an idirlín ó chlár poiblí OCC ag www.cro.ie, agus ba chóir go gcuimhneodh gnóthaí uile gur foinsé úsáideach eolais ar riosca creidmheasa í an OCC.

Sa bhliain 2004 dhírigh an OSFC a haird níos mó ar Chuideachtaí Dócmhainneacha Neamhleachtaithe. I measc na réimsí gníomhaíochta áirítear:

- cuideachtaí faoi réir breitheanna cláraithe atá fós i bhfeidhm ach a bhfuil éirithe as an trádáil. Bhain an Stiúrtóir srianadh cúig bliana amach san Ard-Chúirt i leith stiúrtóir cuideachta amháin dá leithéid sa bhliain 2004. Chuamar i mbun cumarsáide le stiúrtóirí i roinnt cuideachtaí eile den tsórt céanna agus mura bhfaighfear freagraí sásúla tionscnófar imeachtaí dlí i leith srianta i gcoinne na stiúrtóirí uile;
- cuideachtaí ar ábhar gearáin leis an Oifig iad. Ag leanúint as scrúdú ar dhoiciméid agus ar eolas a gabhadh faoi bharántas cuardaigh i gcás amháin thionscain an Stiúrtóir le gairid imeachtaí dlí i leith dícháilithe i gcoinne beirt stiúrtóirí sa chuideachta atá i gceist;
- cuideachtaí atá bainte de Chlár na gCuideachtaí ar an ábhar gur theip orthu tuairisceáin bhliantúla a chlárú. Mar a cuireadh in iúl níos luaithe in Aidhm 3 bhain an OSFC dícháiliú amach san Ard-Chúirt i gcaitheamh na bliana 2004 i gcoinne stiúrtóir cuideachta amháin ar feadh dhá bhliain agus bhain srianta amach i gcás a comhghleacaí stiúrtóra ar feadh cúig bliana. Cé gurb é an chéad chás den chineál sin inar ndearnadh cinneadh bhí imeachtaí dlí i leith cúig chás eile den chineál céanna os comhair na hArd-Chúirte ag deireadh na bliana 2004.

Is féidir gan lechtú a dhéanamh ar chuideachtaí tar éis críoch a chur le glacadóireacht agus tá an chumhacht tugtha don Stiúrtóir faireachán a dhéanamh ar chuideachtaí dócmhainneacha neamhleachtaithe sna cúinsí sin. Go sonrach, glacadóir atá ainmnithe de bhun muirir fholuainigh ar iomlán mhaoin na cuideachta nó ar méid ar ionann go substaintiúil le hiomlán mhaoin na cuideachta é, tá sé dlite air anois³⁹ a thuairim a nochtadh faoi an bhfuil an chuideachta sócmhainneach ar theacht chun críche

³⁸ Má tá duine dícháilithe san Ard-Chúirt, níl sé ceadaite don té sin bheith ainmnithe nó gníomhú mar iniúchóir, stiúrtóir nó mar oifigeach ar bith eile, glacadóir, leachtaitheoir nó imscrúdaitheoir nó baint nó páirt a bheith aige/aici ar bhealach ar bith go díreach nó go hindireach i gcur chun cinn, foirmiú nó bainistíocht chuideachta nó cumann ar bith atá cláraithe faoin Industrial and Provident

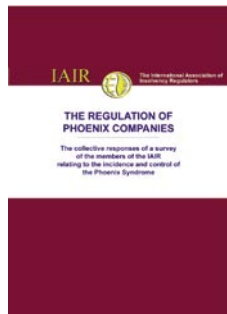
Societies Acts. Duine atá dícháilithe agus a sháraíonn ordú na Cúirte d'fhéadfaí é a chiontú agus tá sé i mbaol a bheith dícháilithe ar feadh deich mbliana.

³⁹ Alt 319 d'Acht na gCuideachtaí 1963 (arna leasú ag alt 52 den Acht um Fhorfheidhmiú Dlí Cuideachtaí, 2001).

don ghlacadóireacht nó nach bhfuil, agus cuirtear an t-eolas sin ar fáil don OSFC nuair a chuirtear faisnéis an ghlacadóra chuig Cláraitheoir na gCuideachtaí. Sa bhliain 2004 fuair an Stiúrthóir 24 fhaisnéis den chineál sin ag dearbhú staid dócmhainneach sa chuideachta. Tá an grúpa cuideachtaí sin á scrúdú mar pháirt de scrúdú cuimsitheach an Stiúrthóra ar fhadhb na gcuideachtaí dócmhainneacha neamhleachtaithe.

Taighde ar Chuideachtaí Athbheochana

Ar iarratas ón International Association of Insolvency Regulators (IAIR) ar ball díobh an OSFC, chuir an Stiúrthóir agus an fhoireann deireadh le togra taighde idirnáisiúnta ar fheiniméan cuideachtaí athbheochana sa bhliain 2004. Is ar thaithí tiomsaitheach bhall an IAIR a bhí an taighde bunaithe agus fuarthas amach *inter alia* go raibh cuideachtaí athbheochana thar a bheith coitianta sna hearnálacha éadaigh, tógála, flaitiúlachta agus iompair. Ba í an tuairim ginearálta gurb iad na húdaráis chánach (an príomhchreidiúnaí) agus iomaitheoirí dlistineacha na gcuideachtaí athbheochana (a bhfuil dochar déanta dóibh de bharr na hiomaíochta mífhéarálte) is mó a bhíonn thíos leis. Glacadh leis freisin go gcailleann creidiúnaithe eile mar atá soláthraí seirbhísí, tomhaltóirí agus na fostuithe mura mbíonn éileamh ag an gcuideachta athbheochana ar a gcuid seirbhísí.

Tuarascáil – ‘The Regulation of Phoenix Companies’

Cé nár aithnigh an staidéar comparáideach aon ‘idé mhór’ a chuirfeadh deireadh leis an bhfadhb, ba chúis ugaigh é gur dóigh go raibh go leor de na hionstraim dhlí ar baineadh úsáid rathúil astu i ndlíní eile chun an fhadhb a choinneáil faoi shrian ag cuid mhaith de na dlíní (Éire ina measc). Dá bhrí sin bainfeadh leas as an taighde chun cuidiú le glacadóirí go sonracha na bearta, cleachtais, agus nós imeachtaí a theastaíonn a thabhairt chun míneadais le dul i ngleic go rathúil le feininiméan cuideachtaí athbheochana.

Tá an Stiúrthóir ag coinneáil súil ghéar i gcónaí ar ghníomhaíocht den chineál sin sa Stát sa chaoi is go mbeidh sé in ann gníomhú leis an drochthionchar a bheadh aige ar ghnóthaí macánta a laghdú. Tá cóip den Tuarascáil dár theideal ‘The Regulation of Phoenix Companies’ ar fáil ag www.insolvencyreg.org.

Focal Scoir

Mar thoradh ar an gcóras tuarascála éigeantaí a tugadh isteach le haghaidh leachtaitheoirí cuideachtaí dócmhainneacha beagán os cionn dhá bhliain ó shin tá tuarascálacha faighte ag an OSFC ar níos mó ná 1,200 cuideachta dócmhainneacha. Tar éis scrúdú a dhéanamh ar mholtaí leachtaitheoirí sna tuarascálacha sin, tá sé dearbhaithe againn gur chóir do stiúrthóirí ar níos mó ná 300 de na cuideachtaí sin a n-iompar a chosaint in imeachtaí dlí i leith srianta os comhair na hArd-Chúirte. Mar thoradh ar imeachtaí dlí atá deireadh curtha leo go dáta, measann an Ard-Chúirt go bhfuil sé cuí srianadh a chur ar timpeall 500 stiúrthóir de bharr iompair mhífhreagraigh i ndáil le bainistiú na gcuideachtaí loicthe dá gcuid.

Mar phionós dlí príomha i leith iompar mífhreagrach i gcuideachtaí dócmhainneacha, is mó ná cheana a chuireann an Ard-Chúirt ordú srianta i bhfeidhm. Is pionós sibhialta níos tromchúisí ordú dícháilithe ar féidir é a ghearradh ar dhaoine as ucht a mí-iompar i leith idir chuideachtaí sócmhainneacha agus chuideachtaí dócmhainneacha. Déantar an dá ordú go príomha le leasa daoine a d’fhéadfadh bheith ina gcreidiúnaithe maidir le cúrsaí tráchtála cuideachta amach anseo a chosaint. Is rogha breise úsáideach an t-ordú dícháilithe a comhlíonann na roghanna eile mar atá ordú srianta agus ionchúiseamh coiriúil agus tá sé beartaithe ag an OSFC níos mó úsáid a bhaint as an mbeart sin amach anseo mar phionós i leith mí-iompar amhrasach agus chun an margadh a chur ar an airdeall maidir le mí-iompar san am atá thart.

Is é an toradh atá ar obair thosaigh an OSFC (céim ar chéim le leachtaitheoirí agus leis an gCúirt) go bhfuil an margadh ag éirí níos sábháilte i leith forbairt chuideachtaí, chomh fada is a bhaineann sé le heolas faoi mhí-iompar san am atá caite a chur ar fáil don mhargadh agus le gnó macánta a choinneáil go sábháilte ar scáth an scriosta agus na neamhchinnteachta a chothaíonn iompar gnó neamhscrupallach. Molann an Oifig mar sin do stiúrthóirí uile a bhfuil sé de mhí-ádh orthu gur gearradh pionós srianta nó dícháilithe orthu go ndéanfaidís an rud is gá a dhéanamh chun géilleadh leis an dlí. Mura ndéanann, beidh an OSFC ag breathnú i ndiaidh iad a thabhairt os comhair na Cúirte in athuair, agus ón taithí atá againn chun dáta ní mórán bá a bhíonn ag an gCúirt le cosantóirí a dhéanamh mainneachtain ar orduithe na hArd-Chúirte.